

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D., v právní věci **žalobce: R. S.**, nar. „X“, státní příslušnost Ukrajina, bytem „X“, zastoupen JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem v Praze 2, ul. Slezská č. p. 36, PSČ 120 00, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem v Praze 7, ul. Nad Štolou, Poštovní schránka 21/OAM, PSČ 170 34, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 8. 2016, č. j. OAM-513/ZA-ZA11-ZA17-2016, E. č. „X“,

t a k t o :

- I.** Žaloba **se z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 8. 2016, č. j. OAM-513/ZA-ZA11-ZA17-2016, E. č. „X“, jímž bylo ve věci žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany rozhodnuto tak, že se žalobci podle ust. § 12, ust. § 13, ust. § 14, ust. § 14a a ust. § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), mezinárodní ochrana neuděluje, neboť pro vyhovění žádosti nebyly splněny zákonné předpoklady.

Žalobce v žalobě uvedl, že žalovaný nepostupoval v souladu se zákonem, neboť v jeho zemi původu prokazatelně probíhá dlouhodobý vnitrostátní ozbrojený konflikt, který podněcuje žalobcovu obavu o svůj život, poněvadž v případě jeho návratu bude povolán do

armády a po základním výcviku bude nasazen do bojových operací. Zmíněný vnitrostátní ozbrojený konflikt neubírá na intenzitě a i nadále dochází ke střetům, jejichž výsledkem jsou ztráty na životech nejen mezi příslušníky vojenských jednotek, nýbrž i civilním obyvatelstvem. V této souvislosti poukázal na informace od Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze září 2015, ze které je patrné, že na Ukrajině přetrvávají nárazové vlny konfliktu, což se odráží na bezpečnostní situaci tamních civilistů. Faktické boje prozatím probíhají převážně na východě země, avšak v žádném případě nelze zlehčovat výsledný efekt, který se projevil i na bezpečnosti v západních částech země, kde došlo ke střetu mezi vládou a Právým sektorem v Mukačevu nebo Lvově. Žalobce se domnívá, že žalovaný postupoval v rozporu s ust. § 3 a § 50 odst. 2 když nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou dány významné pochybnosti, a následně si pro svá rozhodnutí neopatřil dostatečné podklady. Žalobce je přesvědčen, že s ohledem na výše uvedené, přinejmenším splňuje podmínky pro udělení tzv. doplňkové ochrany dle ust. § 14a zákona o azylu a navrhl proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že nesouhlasí s námitkami žalobce. Žalovaný považuje podanou žádost za nedůvodnou a účelovou. V řízení o udělení mezinárodní ochrany je povinnost tvrzení na straně žalobce a je to tudíž on kdo musí uvést azylově relevantní skutečnosti. Při ústním pohovoru žalobce nejprve tvrdil, že důvodem pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla absence platného pobytového oprávnění, neboť mu bylo uděleno výjezdní vízum s datem 3. 6. 2016. Až následně uvedl jako další důvod obavu spojenou s povoláním do armády a to i přesto že povolávací rozkaz nikdy nepřevzal. Žalobce doplnil podklady o nové materiály, nicméně šlo o veřejně dostupné informace, jejichž objektivitu nedokázal žalovaný posoudit, neboť šlo o informace od různých autorů z různých informačních serverů. Žalovaný proto pro posouzení celkové situace na Ukrajině přiložil větší váhu k vyjádřením mezinárodních organizací, jež jsou součástí spisového materiálu. Žalobce pochází z vesnice Tajkury u Rivna, která se nachází v západní části země v místech, jež nebyla negativně ovlivněna událostmi v Doněcké a Luhanské oblasti. Není tak možné říci, že tato oblast se nachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Navíc žalovaný poukázal na Výnos prezidenta Ukrajiny ze dne 26. 9. 2016, podle kterého mělo dojít k propuštění vojáků vojenské služby podléhajících odvodu během mobilizace do zálohy. S ohledem na výše uvedené proto žalovaný navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

Při ústním jednání před soudem právní zástupce žalobce setrval na žalobních námitkách, kdy vyjádřil přesvědčení, že žaloba byla podána důvodně, když situace na Ukrajině dlouhodobě není dobrá a celá Ukrajina je bezpečnostně i ekonomicky destabilizována, navíc v případě žalobce je při jeho návratu reálné, že by byl sankcionován za své předchozí neuposlechnutí povolávacího rozkazu. K tomu zdůraznil, že žalobce navíc dlouhodobě pobývá v České republice, má zde vytvořené soukromé vazby, a proto žalobci měl být udělen humanitární azyl popřípadě doplňková ochrana. Již ve správním řízení bylo ze strany žalobce doloženo, že situace na Ukrajině je velmi špatná, přičemž žalovaný má tendenci ji zlehčovat. Právní zástupce žalobce kategoricky odmítl, že by žalobce podal účelovou žádost. K jejímu podání byl fakticky donucen činností ze strany orgánů České republiky, přičemž zároveň nesouhlasí s tím, že by na Ukrajině probíhala rozsáhlá demobilizace, když žalobce má v tomto směru díky opakovaným povolávacím rozkazům zcela opačnou zkušenost.

Pověřený pracovník žalovaného při témže jednání před soudem navrhl zamítnutí žaloby. Ze strany žalovaného není situace na Ukrajině zlehčována, nebylo tomu v říjnu 2016 a není tomu tak ani v srpnu 2017, kdy situace na Ukrajině je stále příznivější. V daném případě ze skutkových okolností daného případu zjevně vyplývá, že žalobce účelově podal předmětnou žádost. Navíc na Ukrajině již dva až tři roky zpětně probíhá rozsáhlá demobilizace na základě prezidentských příkazů, přičemž je upouštěno od nuceného výkonu vojenské služby, když v armádě působí tzv. kontraktáři.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z ní vyplývá, že soud přezkouvává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanovuje ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. a ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci nebyly zjištěny.

Předně je třeba uvést, že z judikatury správních soudů plyne, že při přezkumu rozhodnutí, které vychází toliko ze správního uvážení správního orgánu, soudy přezkouvávají, zda takové rozhodnutí bylo vydáno v řádném řízení. Byť je stanovení kritérií správního uvážení věcí správního orgánu a soudy do jejich obsahu zásadně nezasahují, musí tak soud učinit v případech, kdy dojde k překročení mezí správního uvážení (ust. § 78 odst. 1 s. ř. s.) stanovených mimo jiné i zásadami vyplývajícími z ústavního pořádku České republiky, jako je zákaz svévole a nepřipustné diskriminace, přiměřenost zásahu a další (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, a rozsudek téhož soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, které jsou dostupné na www.nssoud.cz).

V tomto ohledu je nutné doplnit, že posuzování žádosti o udělení azylu se sestává z řady procesních a materiálních hledisek obsažených v zákoně o azylu, které je nutno vidět v jejich vzájemné provázanosti a také časové souslednosti. Povinností žadatele o azyl je tvrdit skutečnosti, na základě nichž mu má být azyl udělen. Toto tvrzení žadatele není možné nahradit žádným postupem žalovaného. Správní orgán totiž nejen nemůže, ale není ani povinen domýšlet azylově relevantní důvody, které žadatel o azyl ve skutečnosti neuplatnil, a poté o nich provádět rozsáhlé dokazování. V řízení o azyl je správní orgán povinen zjistit skutečný stav věci v rozsahu důvodů, které žadatel o azyl v průběhu řízení uvedl (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2005, č. j. 1 Azs 199/2004 – 50, který je dostupný na www.nssoud.cz). Řízení o udělení mezinárodní ochrany je totiž ovládáno dispoziční zásadou, což znamená, že zdůvodnění žádosti a základ pro spolehlivé zjištění skutkového stavu vytváří samotný žadatel svými tvrzeními. Je to právě on, kdo zná důvody, které jej vedly k opuštění země původu, a kdo může označit skutečnosti, které pocítuje natolik palčivě, že se odmítá vrátit zpátky do vlasti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 – 86, který je dostupný na www.nssoud.cz).

Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není z pohledu uplatněných žalobních námitek důvodná.

Ze správního spisu postoupeného žalovaným soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Dne 3. 6. 2016 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že se narodil na Ukrajině. Posledním místem pobytu byla provincie Rivenská oblast, vesnice Tajkury. Je pravoslavného křesťanského vyznání, bez politického přesvědčení, ukrajinské národnosti se státní příslušností Ukrajina. Je schopen se dorozumět ve třech jazycích, konkrétně českém, ukrajinském a ruském. Je ženatý a má dvě děti, přičemž všichni žijí na Ukrajině. Z Ukrajiny naposledy odcestoval v roce 2014. Na území České republiky poprvé přicestoval v roce 2007 na české vízum. V současnosti nemá udělené vízum a rovněž nevlastní ani povolení k pobytu v jiných státech. Jeho zdravotní stav je v pořádku a toto je jeho první podaná žádost o mezinárodní ochranu. Důvodem podání žádosti byla obava z povolání k výkonu vojenské služby.

V následném pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany do protokolu dále uvedl, že v roce 2008 odcestoval do České republiky za prací. Pravidelně navštěvoval svoji rodinu žijící na Ukrajině až do roku 2014, kdy se vrátil zpět na území České republiky, a během výkonu práce bylo kontrolou zjištěno, že již nevlastní žádná oprávnění. Pro opětovnou legalizaci pobytu v České republice by musel odcestovat na Ukrajinu, kde by jej téměř okamžitě odvedli do války. Od rodiny ví, že už jej dvakrát vyhledali kvůli předání předvolání, naposledy na konci předminulého roku. Rád by žil se svou rodinou, ale až přestane probíhat hromadný nábor do armády a bude ukončen válečný konflikt.

Ze spisového materiálu rovněž vyplynulo, že si žalovaný před rozhodnutím ve věci obstaral Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky – Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině, Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva – Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině, Výroční zprávu Human Right Watch 2016, Zprávu Freedom House – Svoboda ve světě 2016 – Ukrajina, Zprávu Amnesty International – Rozsudky smrti a popravy v roce 2015, a dále pak byly vyžádány informace od Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Přesný výčet nashromážděných podkladů je součástí správního spisu [protokol o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany].

Podle ust. § 12 písm. a) zákona o azylu platí, že azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod.

V ust. § 12 písm. b) zákona o azylu je pak zakotveno, že azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle ust. § 13 odst. 1 zákona o azylu se v případě zvláštního zřetele hodném udělí rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle ust. § 12 nebo ust. § 14, azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle ust. § 12.

V ust. § 14 zákona o azylu je zakotveno, že pokud v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu dle ust. § 12, tak lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle ust. § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Podle ust. § 14b odst. 2 téhož zákona se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny rozumí manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany, svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle ust. § 2 odst. 14, nebo svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který nemladší 18 let. Podle ust. § 14b odst. 3 citovaného zákona je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželovi osoby požívající doplňkové ochrany trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci a předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny partnerovi osoby požívající doplňkové ochrany trvání partnerství před udělením doplňkové ochrany cizinci. A podle ust. § 14b stejného zákona platí, že v případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Z právě uvedeného tedy vyplývá, že doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště, přičemž za vážnou újmu ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu se považuje - mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, a za vážnou újmu ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu se považuje - vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

Po zevrubném prostudování tvrzení žalobce, které uváděl ve své žádosti o mezinárodní ochranu a posléze ve správním řízení, dospěl soud k závěru, že žalobce neuvedl žádnou skutečnost, z níž by bylo možno dovodit, že by v zemi svého původu, tj. na Ukrajině, vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Ve správním řízení přitom nebylo vůbec zjištěno, že by žalobce byl členem nějaké politické strany či organizace, přičemž žalobce sám výslovně uvedl, že se nikdy nijak neangažoval a ani nebyl vystaven jakémukoli jednání, které by mohlo být považováno za pronásledování. Tomuto závěru soudu o tom, že žalobci nespovídá důvod pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu ostatně koresponduje skutečnost, že žalobce v žalobě výslovně nenamítal, že mu tento důvod svědčí. Navíc sám žalobce ve správním řízení výslovně uvedl, že on sám a ani nikdo z jeho rodiny nebyl členem žádné politické strany. Dále soud uvádí, že žalovaný legitimně uzavřel, že žalobci nespovídá ani důvod pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. obava z pronásledování z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě jeho návratu do vlasti. Za azylově relevantní důvod ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu nelze považovat ani žalobcovu snahu legalizovat si svůj pobyt v České republice prostřednictvím mezinárodní ochrany.

Dále soud uvádí, že v daném případě žalovaný rovněž nepochybil, pokud v případě žalobce dovodil, že ten nesplňuje důvody pro udělení azylu dle ust. § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny. Při učinění tohoto závěru soud vycházel ze skutečnosti, že v průběhu správního řízení z jednotlivých výpovědí žalobce ani z výpisu elektronické evidence žadatelů o mezinárodní ochranu na území České republiky nevyplývalo, že by v České republice byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu tohoto ustanovení.

Ve vztahu k ust. § 14 zákona o azylu, které upravuje tzv. humanitární azyl, soud uvádí, že se jedná o výjimečný institut, neboť připadá v úvahu pouze tehdy, jestliže není zjištěn důvod pro udělení azylu podle výše citovaného ust. § 12, a to výlučně v případě hodného zvláštního zřetele (např. vysoký věk, zdravotní stav u osob zvláště těžce postižených nebo nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, apod.). Na udělení humanitárního azylu není právní nárok, nelze výlučně o něj podat žádost a správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Udělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu je tedy na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. K tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, který je publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 301/2004 a také na www.nssoud.cz, a také ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 – 72, který je publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 375/2004 a také na www.nssoud.cz. Žalovaný správní orgán přitom v dané věci řádně zjistil a posoudil osobní situaci žalobce i stav v jeho zemi, jak vyplývá z obsahu správního spisu i z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Pokud sám z toho nedovodil důvody pro přiznání humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména když žalobce žádné skutečnosti, z nichž by žalovaný mohl shledat důvody zvláštního zřetele hodné, v průběhu správního řízení ani posléze v řízení před soudem neuvedl. V daném případě má soud za to, že správní uvážení žalovaného spočívající ve volbě neudělení humanitárního azylu nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, bylo v souladu s pravidly logického posuzování a premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním způsobem.

Dále soud uvádí, že v daném případě žalovaný rovněž nepochybil, pokud v případě žalobce dovodil, že u žalobce nebyly splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu. Je tomu tak proto, že žalobce neuvedl a ani v rámci správního řízení nevyplynuly žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že žalobci na základě nich hrozí v případě jeho návratu na Ukrajinu vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Žalovaný se rovněž v žalobou napadeném rozhodnutí pečlivě zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě jeho návratu do vlasti nebezpečí mučení či nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, přičemž dle názoru soudu žalovaný zcela správně v tomto směru uzavřel s poukazem na dostupné zprávy o Ukrajině, které jsou součástí správního spisu, že tomu tak v případě žalobce rozhodně není a soud se s tímto jeho závěrem ztotožnil. Soud na tomto místě směrem k žalobci zdůrazňuje, že pokud bude dodržovat platné zákony země, tak mu žádné problémy v zemi původu ze strany ukrajinských státních orgánů nehrozí.

Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný se zabýval i případným udělením doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu pro skutečnost, zda žalobci v zemi původu nehrozí vážné nebezpečí z důvodu mezinárodního či vnitřního konfliktu. Žalovaný neshledal naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany ani z těchto důvodů, přičemž soud se s jeho závěrem v tomto směru ztotožnil s ohledem na výše dostupné informace o panujících poměrech na Ukrajině, kde neprobíhá žádný ozbrojený konflikt mající charakter totálního konfliktu, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dále nelze nezmínit, že z informací o žalobcově zemi původu nevypývá, že by ukrajinskému státnímu příslušníkovi v případě podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v cizí zemi hrozilo po návratu ze zahraničí mučení, ponižující zacházení či trest.

Soud rovněž neshledal, že by žalovaný pochybil, pokud v případě žalobce taktéž dovodil, že u něj nejsou dány ani důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14b zákona o azylu. Je tomu tak proto, že z výpovědi žalobce, dále z evidence žadatelů o mezinárodní ochranu v České republice a ani ze zjištění žalovaného v průběhu správního řízení jakkoliv nevyplynulo, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce tak, jak předvídá ust. § 14b zákona o azylu.

Žalobce spatřoval důvod pro udělení mezinárodní ochrany zejména ve skutečnosti, že mu v případě jeho návratu na Ukrajinu hrozí povolání do armády. K tomu soud konstatuje, že z judikatury soudů vyplývá, že obecně není možné požadavek státu na brannou povinnost považovat za nelegitimní, naopak její odmítání nezakládá odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu, a to ani v případě, že by dotčená osoba mohla být pro nenastoupení ke službě nebo dezerci trestána (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, který je dostupný na www.nssoud.cz). Požadavek na vojenskou službu tak sám o sobě v rozporu se základními lidskými právy není, a to ani v případě, že by byl její výkon spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. K opačnému závěru by mohlo dojít pouze v případech vymezených např. v rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 8. 1994, č. j. 6 A 509/94 - 27, pokud by se žalobce musel: „*podílet na bojových akcích, z hlediska mezinárodních společenství obecně odmítaných (jako např. genocida, etnické čistky, kruté vedení války proti civilnímu obyvatelstvu, vraždění zajatců ap.) a nikoli z pouhé averze k vojenské službě nebo ze strachu o život.*“ Soud současně uvádí, že z citovaných zpráv

mezinárodních organizací nevyplývá, že by porušování lidských práv či páchaní válečných zločinů na Ukrajině mělo docházet paušálně či cíleně. Námitky žalobce v tomto smyslu jsou tudíž rovněž nedůvodné.

Dle zprávy Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 09. 10. 2015, č. j. 115045/2015-LPTP, lze za nenastoupení vojenské služby na Ukrajině uložit trest 2 – 5 let nepodmíněného odnětí svobody, ovšem pouze v případě, kdy si povinná osoba převezme povolávací rozkaz. K tomu soud poznamenává, že takto vymezená trestní sazba zcela odpovídá obdobným trestům ukládaným jinými státy, včetně České republiky (srov. např. trestný čin nenastoupení mimořádné služby v ozbrojených silách dle ust. § 373 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, dle něhož lze obviněnému uložit trest odnětí svobody v rozmezí 1 – 5 let). Žalobce si však dosud žádný z doručovaných povolávacích rozkazů nepřevzal a reálné nebezpečí mu tak nehrozí.

K případné legalizaci pobytu a práce žalobce na území České republiky soud považuje za potřebné zdůraznit, že výčet důvodů pro udělení azylu je taxativní. Právní úpravu pobytu cizinců na území České republiky obsahuje zákon o pobytu cizinců, jehož institutů mohl a může žalobce využít. Již Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22. 01. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003, který je dostupný na www.nssoud.cz, dovodil, že poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení k pobytu na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem o pobytu cizinců. Rovněž v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 – 55, který je dostupný na www.nssoud.cz, bylo judikováno, že prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu na území České republiky, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, tj. např. zákon o pobytu cizinců. Na tato rozhodnutí pak navazuje mj. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, sp. zn. 7 Azs 187/2004, který je dostupný na www.nssoud.cz, v němž je uvedeno, že *„azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona. Právní úpravu o pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění, jehož institutů měl žadatel možnost využít a které dříve i úspěšně využíval.“*

Na předestřeném závěru nemůže ničeho změnit ani tvrzení žalobce obsažené v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a následně znovu zopakované při pohovoru k dané žádosti, že v České republice po vycestování z Ukrajiny pobýval od roku 2007 nejprve legálně za účelem pracovního výdělku, přičemž zde dříve o mezinárodní ochranu nepožádal. V tomto směru považuje soud za případné poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 – 81, který je dostupný na www.nssoud.cz, v němž bylo judikováno, že o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. V projednávané věci ovšem žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu dne 3. 6. 2016, tj. téměř 9 let poté, co pobýval na území České republiky. Z tohoto důvodu proto nelze hovořit o tom, že by žalobce podal příslušnou žádost bezprostředně poté, co k tomu měl možnost. Nebyla-li žádost o mezinárodní ochranu podána

bezprostředně po příjezdu do České republiky, nýbrž až poté, co žalobci skončila platnost předchozího povolení k pobytu, a žalobce tak na území České republiky by pobýval nelegálně, shoduje se soud v tomto ohledu s žalovaným, že podání takové žádosti zjevně svědčí o její účelovosti za účelem další legalizace žalobcova pobytu na území České republiky (viz přiměřeně závěry učiněné v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2006, který je dostupný na www.nssoud.cz).

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že žádné ze žalobních tvrzení o pochybení žalovaného neshledal důvodným, neboť žalovaný vycházel především z vlastních výpovědí žalobce. Soud má za to, že skutkový stav lze mít za dostatečně zjištěný a odpovídající okolnostem daného případu ve smyslu ust. § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu s tím, že rozhodnutí je taktéž přesvědčivě odůvodněno dle požadavků ust. § 68 odst. 3 správního řádu. Vydáním napadeného rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu, a proto soud žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad I. zamítl.

Současně podle ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 21. srpna 2017

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
I. T.